

2020-11-20

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2020/114

Kulturnämnden

Översyn av reglemente för kundval

Förslag till beslut

Kulturnämnden antar förslag till yttrande enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterat den 20 november 2020.

Sammanfattning av ärendet

I reglemente för kundval definieras kommunens kundvalssystem för att säkerställa att samtliga kundval har tydliga auktorisationsvillkor, och att uppföljningen är enhetlig och transparent. Kommunstyrelsens arbetsutskott har översänt ärende om översyn av reglemente för kundval för yttrande till kulturnämnden. Nämnden ser framför allt nedan behov av utveckling. Villkoren i reglementet för kundval bör inte vara så specifika att de inte kan tillämpas inom kommunens alla kundval. Specifika villkor bör istället ingå i de specifika auktorisationsvillkor som beslutas av respektive nämnd. Generellt finns behov av en utvecklad sanktionstrappa med tidsfrister för när aktuell åtgärd ska vara genomförd. Reglementet är inkonsekvent i anvisningarna gällande vilka handlingar som ska skickas in vid ansökan för att styrka att villkoret är uppfyllt. För ökad tydlighet och likvärdig handläggning bör därför punkt 1 till 5 kompletteras med uppgifter om vilka dokument som ska skickas in/uppvisas för att kravet ska anses vara uppfyllt. Förtydliganden behövs kring vad som gäller om kommunen är ansökande huvudman. Det bör även säkerställas att villkoren är relevanta och möjliga att leva upp till då huvudmannen är en ideell förening. Det saknas krisklausul/force majeure som anger vad som gäller vid kris då verksamhet kan behöva ställas in eller på annat sätt begränsas. Reglementet bör kompletteras med kommunikationsvillkor och krav med anledning av GDPR. Det bör även framgå i reglementet hur ofta det ska följas upp och vad som gäller om det uppstår behov att avsluta ett kundval.

Ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott har översänt ärende om översyn av reglemente för kundval för yttrande till kulturnämnden, arbets- och företagsnämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden och äldrenämnden.

Kort bakgrund

Kommunfullmäktige införde på 1980-talet ett valfrihetssystem som kommunen benämner som kundval. Kundval är ett alternativ till upphandling enligt lagen om upphandling och att driva verksamhet i kommunal regi. Nackas kundvalssystem är ett lagligt valfrihetssystem som fungerar på så sätt att myndigheten på förhand har fastställt



villkor, och samtliga anordnare/utförare som uppfyller dessa villkor kan vara med i kundvalet och tillhandahålla sina tjänster. Det görs därmed inte något urval av vilka anordnare/utförare som får vara med i kundvalet. Det är den enskilde individen som väljer anordnare/utförare.

I reglemente för kundval (bilaga 3), definieras kommunens kundvalssystem för att säkerställa att samtliga kundval har tydliga auktorisationsvillkor, och att uppföljningen är enhetlig och transparent. I reglementet anges även att nämnderna ansvarar för att fortlöpande vårda och utveckla kundvalen. Aktuellt reglemente för kundval antogs av kommunfullmäktige under 2014. För att fortsatt vårda och utveckla kundvalen har kommunstyrelsen beslutat om en översyn av reglementet och dess generella auktorisationsvillkor. Nämnden ansvarar för att anta specifika auktorisationsvillkor för kundvalet som utgår från bestämmelserna i reglementet. Därför är det viktigt att berörda nämnder kommer in med synpunkter gällande om reglementet ger förutsättningar för en uppföljning som är enhetlig, transparent och förutsägbar, eller om det finns behov av att förbättra reglementet. Inom ramen för kulturnämndens ansvarsområde finns endast kundval kulturskola, vilket är utgångspunkten för yttrandet gällande aktuell remiss. Nämndens yttrande ska ha inkommit till juridik- och kanslienheten senast den 20 december 2020.

Enhetens analys och bedömning

Vid översynen av reglementet har enheten deltagit i en arbetsgrupp med övriga aktuella enheter som arbetar med kommunens olika kundval. Kundval kulturskola är ett i sammanhanget litet kundval, som inte omfattas av lagstiftning och nationella styrdokument gäller verksamhetens innehåll och upplägg. Därmed är kommunens styrdokument och regelverk av central betydelse för att barn och ungdomar ska erbjudas kulturskolor som håller hög kvalitet. Bedömningen är att nedan fokusområden behöver ses över och förtydligas.

Villkoren bör vara generella

Villkoren i reglementet för kundval bör inte vara så specifika att de inte kan tillämpas inom kommunens alla kundval. Specifika villkor bör istället ingå i de specifika auktorisationsvillkor som beslutas av respektive nämnd. I reglementet bör därför följande punkter tas bort:

- Punkt 8
Anordnaren ska senast när verksamheten startar ha erforderliga tillstånd för att bedriva aktuell verksamhet
- Punkt 11
”Utifrån verksamhetens behov som framgår i kundvalets specifika auktorisationsvillkor ska anordnaren kunna tillhandahålla verksamhet hela året.”
- Punkt 18
”I förekommande fall: Lokaler och utrustning ska vara anpassade till verksamheten och godkända för sitt ändamål av berörda myndigheter.”



- Punkt 26
"I förekommande fall: Anordnaren ska ha rutiner för hantering av nycklar till brukarnas bostäder och värdehandlingar/ medel tillhöriga brukarna."
- Punkt 30
"Anordnaren ska ingå i eventuellt kösystem som kommunen har."
- Punkt 31
"Anordnaren ska acceptera av kommunen beslutad förtur för kund".

Förutsättningar för uppföljning

Reglementet bör ge tydliga och enhetliga förutsättningar för en likvärdig och förutsägbar uppföljning av villkoren. Generellt finns behov av en utvecklad sanktionstrappa med tidsfrister för när aktuell åtgärd ska vara genomförd. När det enligt reglementet ska utfärdas en varning bör det exempelvis följas av angiven åtgärd och en tidsangivelse gällande när aktuell brist ska vara åtgärdad. Beroende på vilken dignitet villkoret har skulle en sanktionstrappa exempelvis kunna bestå av; åtgärdsplan, tillfälligt beställningsstopp, varning, ekonomiska sanktioner och avauktorisering.

Reglementet är inkonsekvent i anvisningarna gällande vilka handlingar som ska skickas in vid ansökan för att styrka att villkoret är uppfyllt. I vissa fall är det tydligt angivet och i andra fall uppges inte vilka handlingar som avses. För ökad tydlighet och likvärdig handläggning bör därför punkt 1 till 5 kompletteras med uppgifter om vilka dokument som ska skickas in/uppvisas för att kravet ska anses vara uppfyllt. Punkt 1 och 2 är dessutom svåra att skilja åt, de bör kunna slås ihop till en punkt.

Punkt 6

Denna punkt bör ändras så att det framgår att registreringsbevis från Bolagsverket ska uppvisas vid ansökan om auktorisation istället för senast när verksamheten startar.

Punkt 14

Förtydliganden behövs gällande vad som avses med *"den som utövar den dagliga ledningen"* och vad som avses med *"den som ansvarar för den dagliga ledningen"*. Vidare bör det läggas till ett förtydligande om att byte av ansvarig för den dagliga ledningen ska godkännas av kommunen innan bytet kan ske. Det bör även förtydligas hur länge en anordnare får ha en tillfällig ledning.

Punkt 15

"Auktorisationen får inte överlåtas till annan fysisk eller juridisk person. Om anordnaren är en juridisk person och denne byter ägare ska ny ansökan ges in och auktorisationen omprövas." Förtydligande behövs gällande att det är den nya ägaren som ska skicka in en ny ansökan om auktorisation.

Punkt 16

Om möjligt kan det vara bra att tydliggöra vad som avses med större förändringar avseende verksamhet eller ekonomi.



Punkt 22

"Anordnaren ska ha rutiner för hantering av synpunkter, klagomål, fel, brister och avvikelser." Om möjligt bör denna punkt förtydligas med ett krav på att anordnaren ska använda och ingå i kommunens synpunktshanteringssystem.

Övergripande frågor och tillägg

Förtydliganden behövs kring vad som gäller om kommunen är ansökande huvudman. Det bör även säkerställas att villkoren är relevanta och möjliga att leva upp till då huvudmannen är en ideell förening. I detta sammanhang bör förtydliganden tas fram kring vad som gäller då en förening kräver medlemskap av medborgaren för deltagande i aktuell verksamhet.

Generellt bör villkor som har kontrollpunkten egen anmälan, förtydligas med en tidsaspekt, exempelvis att det ska ske omgående, skyndsamt eller liknande.

Det saknas en krisklausul/force majeure som anger vad som gäller vid kris då verksamhet kan behöva ställas in eller på annat sätt begränsas. Exempel på detta är nuvarande pandemi som väckt många frågor gällande konsekvenser och villkor då verksamhet måste ställas in, ställas om eller på annat sätt påverkas av övergripande tillfälliga beslut. Ytterligare ett exempel är om verksamhetens lokaler brinner ner.

Punkt 32

"Anordnaren ska samarbeta med kommunen vid annan allvarlig händelse där kommunen behöver tillgång till resurser för att erbjuda den form av verksamhet som anordnaren är auktoriserad för."

Ovan stycke behöver förtydligas så att det blir mer begripligt vad som avses.

Med anledning av GDPR kan det vara aktuellt att lägga till villkor kopplat till vad som gäller generellt i förhållande till kommunen, och i förhållande till medborgare som finns registrerade i verksamheten, exempelvis vid byte av ägare.

Det skulle vara bra med ett villkor gällande om, och i så fall när, en anordnare, vars auktorisation återkallats, kan ansöka om auktorisation på nytt.

Reglementet bör ange vad som gäller om det uppstår behov av att avsluta ett helt kundval.

Reglementet bör kompletteras med kommunikationsvillkor gällande på vilket sätt det ska framgå att anordnaren ingår i kommunens verksamhet, och att direktiv om tillgänglighet och liknande ska följas gällande kommunikation.

I reglementet bör det framgå hur ofta det ska följas upp och utvärderas.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet innebär inte några ekonomiska konsekvenser.



NACKA
KOMMUN

Konsekvenser för barn

Grundläggande auktorisationsvillkor som ger tydliga och goda förutsättningar för verksamheter av hög kvalitet gynnar barn. Om villkoren är bristfälliga och svåra att följa upp, finns det risk för att barn deltar i verksamhet av låg kvalitet.

Handlingar i ärendet

1. Protokollsutdrag KSAU 2020-10-06 § 134, Översyn av reglemente för kundval
2. Tjänsteskrivelse KSAU den 23 september 2020
3. Reglemente för kundval
4. Förslag till yttrande

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Anna Hörnsten
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten